“დიდი ფინალი” გამეორდა

თბილისი. “ბურევესტნიკის” სტადიონი. 14 ივლისი.

“დინამო” (თბილისი) _ “ტორპედო” (მოსკოვი) 6:4 (2:2).

“ტორპედო”: გლუხოტკო, მედაკინი, შუსტიკოვი, ოსტროვსკი, ვორონინი, მანოშინი, მეტრეველი (სერგეევი), ბატანოვი, გუსაროვი, ივანოვი, დენისოვი.

“დინამო”: კოტრიკაძე, ჩოხელი, თორაძე, ხოჭოლავა, ზეინკლიშვილი, იამანიძე, დათუნაშვილი, ბარქაია, კალოევი, გ. სიჭინავა, მესხი.

მსაჯი: კ. ანძიულისი (ლიტვა).

ახლა, როცა მეხსიერებაში ნათლადაა შემორჩენილი გუშინდელი მატჩის ყველა დეტალი, მისი ურთულესი პერიპეტიები, ზედმეტია ლაპარაკი თბილისის “დინამოსა” და მოსკოვის “ტორპედოს” განვლილი წლების შეხვედრათა ისტორიაზე. ყველამ კარგად იცის, რომ ამ ორი გუნდის ბრძოლა საკავშირო პირველობებზე შეადგენს სამამულო ფეხბურთის განვითარების ერთ მნიშვნელოვან ნაწილს. ხოლო მათი შარშანდელი ფინალური მატჩი, ეს “დიდი ფინალი” ჭეშმარიტად უბრწყინვალეს თავს წარმოადგენს ჩვენი ფეხბურთის მატიანეში.

და ეს “დიდი ფინალი” გამეორდა 14 ივლისს ამ გუნდების მორიგ შეხვედრაში. გამეორდა მთელი თავისი დაძაბულობით, სილამაზით და ტემპერამენტით.

მატჩის დასაწყისი იყო ისეთი, როგორსაც არ მოელოდა არავინ: “დინამოს” დაცვაში წამით დაირღვა მოთამაშეთა განლაგება. სველ მინდორზე ფეხი დაუცდა იამანიძეს და ბატანოვი სრულიად მარტო, ყოველგვარი დაბრკოლების გარეშე გავიდა კოტრიკაძის პირისპირ. ასეთ საჩუქარს, რა თქმა უნდა, უყურადღებოდ არ დატოვებდა სსრ კავშირის ნაკრების ძირითადი თავდამსხმელი და მანაც არ დატოვა იგი უშედეგოდ _ 1:0.

1:0 მაშინ, როცა ამგვარი მნიშვნელობის მატჩის მე-2 წუთი მიმდინარეობს, უკვე დიდი ფორაა. მას შეუძლია ფაქტიურად გადაწყვიტოს თამაშის ბედი, მაგრამ დინამოელთა დიდი დამსახურება ისაა, რომ მათ ყოველგვარი პანიკის გარეშე დაიცვეს სათამაშო დისციპლინა და მწყობრად, გეგმიანად მოქმედებდნენ მაშინაც კი, როცა მათს კარში შემდგომშიც განმეორდა ანალოგიური დასანანი გოლები.

თბილისელებმა შეტევა დაიწყეს არა ამ მიღებული გოლის აფექტით. საერთო უპირატესობის მოპოვებისათვის საჭირო ოპერაციები განხორციელებულ იქნა მინდვრის შუაგულში, რომელიც დაცვის ხაზის მოთამაშეთა მკაცრი კონტროლის ქვეშ იქნა აყვანილი და პირველ ყოვლისა, უნდა აღინიშნოს გ. სიჭინავას საუკეთესო თამაში. ეს ახალგაზრდა ფეხბურთელი დღითი-დღე აუმჯობესებს თამაშს. გუშინ კი იგი დასრულებულ ოსტატად მოგვევლინა მას აქტიურად უმართავდა მხარს ზეინკლიშვილი, ხოლო თორაძე ხშირად გამოდიოდა წინა პოზიციებზე, რათა ინდივიდუალური ბრძოლის სიმწვავე გუსაროვთან ჰქონოდა არა საჯარიმო მოედნის სიახლოვეს, არამედ მისგან დაცილებით. დაცვის ფლანგებზეც მალე მოწესრიგდა ყველაფერი, ვინაიდან დენისოვი საერთოდ არ წარმოადგენს პრობლემას ჩოხელისათვის, ხოჭოლავა კი ისე გაუსწორდა მეტრეველს, რომ მწვრთნელი იძულებული იყო მეორე ტაიმში გაეყვანა იგი მინდვრიდან.

დაახლოებით მეათე წუთისათვის “დინამო” მდგომარეობის სრული ბატონ-პატრონი იყო. მართალია, პირველ ხანებში უშუალო საფრთხე მოსკოველთა კარისათვის არ იქმნებოდა, ვინაიდან კალოევი ხშირად გადიოდა ფლანგებზე, რათა თან გაეყოლებინა ცენტრალური მცველი გუსაროვი და თავისუფალ ზონაში გაეყვანა ბარქაია, მაგრამ, როცა ეს გეგმა არ შესრულდა, კალოევი დაუბრუნდა თავის ადგილს და ამის შემდეგ ყოველი მაღალი ბურთი მის უშუალო განკარგულებაში იყო. საუკეთესო თამაში აჩვენა მარჯვენა ფრთაზე დათუნაშვილმა, რომელმაც მთლიანად შეასრულა მასზე დაკისრებული მოვალეობა.

და მაინც დინამოელთა შეტევის ძირითადი სიმწვავე მარცხენა ფრთიდან ხორციელდებოდა. საქმე მხოლოდ იმაში არაა, რომ იამანიძე და მესხი “უმაღლესი პილოტაჟის” უძნელეს ტექნიკურ ელემენტებს ასრულებდნენ. სწორედ მათ შეიტანეს დეზორგანიზაცია “ტორპედოს” დაცვის რიგებში და კალოევთან ურთიერთმოქმედებაში. იერიშებს მისცეს დასრულებული, შედეგიანი ხასიათი.

25-ე წუთისათვის თამაშმა თითქმის მთლიანად “ტორპედოს” კართან გადაინაცვლა. დინამოელთა შტურმი საარტილერიო კანონადას ჰგავდა, რომელიც მალე გოლით უნდა დამთავრებულიყო და ეს უაღრესად საჭირო გოლი მესხმა მოუტანა თავის გუნდს მოულოდნელი, მკვეთრი დარტყმით შორ კუთხეში _ 1:1.

41-ე წუთზე დათუნაშვილმა ზუსტად მიაწოდა კუთხური და კალოევმა თავისი გამოზომილი თავური დარტყმით ბურთი კარში გაგზავნა _ 2:1.

მხოლოდ ორი წუთი იყო დარჩენილი ტაიმის დამთავრებამდე და ამ ორ წუთში ტორპედოელებმა აჩვენეს მთელი თავიანთი ოსტატობა. ღრმა დაცვიდან წინ წამოიწიეს ივანოვმა და ბატანოვმა და ამ უკანასკნელმა რამდენიმე მცველთან პირისპირ ბრძოლის შემდეგ კარის შორ კუთხეში გატანა ბურთი _ 2:2.

დინამოელთა თითქმის აბსოლუტური უპირატესობის შედეგი იყო მხოლოდ ფრე პირველი 45 წუთის შემდეგ. ეს თავისთავად დასანანი იყო, მაგრამ ამას მოჰყვა ის, რომ მეორე ტაიმის დასაწყისშივე გუსაროვის მიერ საჯარიმოდან დარტყმული ბურთი მოხვდა ერთ-ერთ მცველს და შეგორდა კარში _ 3:2.

აი სწორედ ამ მძიმე ვითარებაში გამოიჩინეს დინამოელებმა ის დიდი ბრძოლისუნარიანობა, რომელსაც ისინი ზოგჯერ უსარგებლო "თადარიგში" ინახავენ ხოლმე. სულ მცირე ხანს შემდეგ მესხმა კარგად ჩააწოდა ბურთი საჯარიმო მოედანზე. კალოევმა თავით დაარტყა კარში და მცველებმა ხელით მოიგერიეს იგი. მაგრამ ბურთთან ერთდროულად გაჩნდნენ დათუნაშვილი და იამანიძე და ანგარიში კვლავ გათანაბრდა _ 3:3.

თბილისელთა შეტევა სულ უფრო და უფრო მძლავრდებოდა. მესხის ფინტების შემდეგ მედაკინი ზოგჯერ დაბნეული ეძებდა ბურთსაც და თვით მესხსაც, რომელიც ამ დროს მეორე, მესამე ტორპედოელს გადიოდა სრული სისწრაფით. მისი ერთ-ერთი ამგვარი გარღვევის შემდეგ ბურთი მიიღო კალოევმა, გადასცა იამანიძეს და მან ზუსტად გაანგარიშებული დარტყმით გაიტანა მეოთხე გოლი, ხოლო მე-16 წუთზე "დინამოს" კაპიტანმა ერთხელ კიდევ აიძულა მოწინააღმდეგე ცენტრიდან დაეწყო თამაში _ 5:3. ეს ბურთი მან ამჯერადაც კალოევისაგან მიიღო.

დაახლოებით 30-ე წუთამდე გრძელდებოდა ტორპედოელთა კარის "დაბომბვა". თბილისელები თამაშობდნენ ბრწყინვალედ, ტემპერამენტით, მთელი სიმძლავრით და, ჩვენი აზრით, იმ მომენტში, როცა ყველაფერი მათს ხელთ იყო, ნაჩქარევი და უსარგებლო გამოდგა დროის გაჭიანურებაზე გადასვლა. "ტორპედო" _ ესაა გუნდი, რომლისთვისაც წუთითაც არ შეიძლება ინიციატივის მიცემა, დინამოელებმა კი მისცეს მათ კონტრშეტევის საშუალება. მოსკოველებმა გამოიყენეს ეს უკანასკნელი შანსი და გუსაროვმა მეოთხე გოლი გაიტანა _ 4:5.

ამ შესანიშნავი მატჩის უკანასკნელ აკორდს წარმოადგენდა ბარქაიასი და მესხის კომბინაცია, რომლის შედეგად ბურთს ზედ კარის ხაზთან მიუსწრო შუსტიკოვმა და "დაეხმარა" მას კარში გასვლაში _ 6:4.

საინტერესო თამაში, რომელსაც უკიდურესი დაძაბულობის ქვეშ ჰყავდა მაყურებლები, დამთავრდა თბილისელთა ღირსეული გამარჯვებით. და ისევე, როგორც შარშან, ფინალურ მატჩში პირველად დამარცხებულებმა მიულოცეს გამარჯვებულებს, მაგრამ, ამჯერად ეს იყვნენ მოსკოველები, რომლებმაც მეგობრულად გადახვიეს ხელი გამარჯვებულებს _ დინამოელებს.

ზაზროშვილი, სპორტის დამსახურებული ოსტატი; ბ. ქორქია.
"ლელო", 15 ივლისი, 1961 წ.